



Приет с решение на ФС на факултет  
**МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И  
ПОЛИТИКА**  
Протокол № /

Утвърждавам:

Декан

## УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:		<b>МЕЖДУНАРОДНИ БИЗНЕС ОПЕРАЦИИ - II ЧАСТ</b>
Код на дисциплината:	<b>B63811 C0875</b>	
Образователно-квалификационна степен:		<b>БАКАЛАВЪР ПО ИКОНОМИКА</b>
Статут на дисциплината		<b>Задължителна</b>
Област на висше образование:	<b>3.</b>	<b>СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ</b>
Професионално направление:	<b>3.8.</b>	<b>ИКОНОМИКА</b>
Специалност:	<b>3.8.11</b>	<b>МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ</b>
Факултет:		<b>МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И ПОЛИТИКА</b>
Катедра:		<b>МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ И БИЗНЕС</b>
Хорариум:		<b>30 часа лекции 30 часа семинарни занятия</b>
Извън аудиторна заетост		<b>90 часа</b>
Кредити:		<b>6</b>
Титуляр:		<b>проф д.ик.н. Бистра Боева проф. д-р Антоанета Василева</b>

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_/\_\_\_; стр. \_\_\_/\_\_\_

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен

## ПРЕДПОСТАВКИ

### АНОТАЦИЯ

1. **Дисциплината** “ Международни бизнес операции II – част“ се чете от 1985 г. пред студентите от специалност „Международни икономически отношения“. Изискване е преди това да са изучавани дисциплините „Основи на микроикономиката“, „Основи на управлението“, „Теория на МИО“ и „Международни бизнес операции - I част“. Допълнителни изисквания: владееене на поне на един чужд език и компютърна грамотност.

### 2. Описание на съдържанието на дисциплината :

Дисциплината „Международни бизнес операции – II част“ е задължителна факултетна дисциплина. Тя има за цел да задълбочи и разшири специализиращата подготовка на студентите в областта на международните икономически отношения. Основни тематични направления на дисциплината са инвестиционното сътрудничество, производственото коопериране, инженеринговите договори, различните форми на технологичен трансфер, аутсорсинг концесионните споразумения и сделките В.О.Т. В посочените направления се развиват възможностите на съвременната фирма за излизане и трайно установяване на задграничните пазари. Особено внимание се обръща на принципите, подходите и конкретните форми на развитие на взаимоотношенията в стратегическите съюзи.

Конкретно се изучават спецификите на договорното осигуряване на отделните комплексни форми на международно междуфирмено сътрудничество. Обобщават се предимствата и рисковете на отделните видове операции и тяхната икономическа целесъобразност. Дисциплината се развива на основата на интегриране на знания от специалните управленски и икономически дисциплини. Силно влияние оказва и теорията и практиката на международния бизнес.

### 3. Език на преподаване: български и английски

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3.-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_\_/\_\_\_\_; стр. \_\_\_\_/\_\_\_\_

2

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен

## СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

### А. ЛЕКЦИИ

№	ТЕМА	Часа
1	<b>Съвременни характеристики на международните бизнес операции</b> Международно междуфирмено сътрудничество - икономически, управленски, договорно- правни аспекти. Връзки и взаимодействия с процесите в глобалната икономика.	2
2	<b>Стратегически съюзи и стратегически партньорства</b> Икономическа целесъобразност на стратегическите съюзи и партньорства. Сходства и различия на стратегическите съюзи и стратегическите партньорства. Фирмени и отраслови аспекти.	2
3	<b>Управление на взаимоотношения при подготовката и функционирането на стратегически съюз</b> Основни взаимоотношения. Верига на прибавената изгода и взаимоотношенията в рамките на стратегическите съюзи. Жизнен цикъл на подготовката и функционирането на стратегически съюзи. Инструментариум за управление на взаимоотношенията между партньорите.	2
4	<b>Преки чуждестранни инвестиции(ПЧИ) и международни бизнес операции</b> Съвременни тенденции в ПЧИ. Договорно-правно регламентиране на ПЧИ. Форми на ПЧИ. ПЧИ в перспективата на международния технологичен обмен. Трансферно технологична функция на ПЧИ. ПЧИ и смесени предприятия. Управление на цикъла на подготовка и стартиране на смесени предприятия. Рискове и ПЧИ.	4
5	<b>Международен трансфер на знания и опит- основни външноикономически операции</b> Икономически, управленски и правни аспекти на международния трансфер на технологии. Основни форми. Икономически и управленски аспекти на лицензионното споразумение. Обосновка за целесъобразност. Международни и национални договорно- правни предпоставки за ефективно приложение на лицензионното споразумение. Икономическа целесъобразност от приложението на управленски договори. Международни аспекти на сделката за франчайзинг.	4
6	<b>Сделки за промишлено коопериране</b>	2

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3.-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_\_/\_\_\_\_; стр. \_\_\_\_/\_\_\_\_

3

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен

	<p>Икономически, управленски и правни аспекти на сделките за промишлено коопериране. Сравнителна характеристика на формите на промишлено коопериране. Икономическо съдържание на договор за промишлено коопериране.</p> <p>Трансферно-технологични аспекти на сделката за промишлено коопериране.</p>	
7	<p><b>Прехвърляне на дейности (outsourcing)</b></p> <p>Икономическа целесъобразност на прехвърлянето на дейности. Области на приложение- регионални и отраслови аспекти. Сравнителен анализ на международната конкурентноспособност на отделната страна и нейната привлекателност като дестинация на прехвърлянето на дейности. Управление на проект за прехвърляне на дейности.</p>	4
8	<p><b>Инженерингова дейност и международно фирмено сътрудничество</b></p> <p>Инженеринговата дейност – обект на международен междуфирмен обмен. Инженерингов проект. Основни сделки за инженерингови услуги. Икономически аспекти на договор за инженерно-консултанционни и инженерно-строителни услуги. Връзки и взаимодействие на международния инженеринг с формите на международното фирмено сътрудничество.</p>	4
9	<p><b>Публично–частно партньорство - интернационални аспекти</b></p> <p>Икономическа целесъобразност на публично–частното партньорство. Форми на публично – частно партньорство. Организационни аспекти – държавата в качеството на партньор при проекти за публично – частно партньорство. Фирмени аспекти на публично-частното партньорство- фирми участници в проектите за публично-частно партньорство. Видове сделки за проекти на публично-частното партньорство (икономически, управленски и правни аспекти). Рискове при проектите за публично-частно партньорство. Финансиране на проекти за публично частно партньорство.</p>	4
10	<p><b>Тема 10. Съвременните международни бизнес операции – холистичен подход</b></p> <p>Влияние на глобализацията върху международните бизнес операции. Двигатели и измерения на глобализацията. Тенденции. Корпоративна социална отговорност.</p>	2

## Б. СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3.-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_\_/\_\_\_\_; стр. \_\_\_\_/\_\_\_\_

4

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен

№	ТЕМА	Часа
<b>Част I . Обща характеристика на комплексните външноикономически операции</b>		
1	Същност и специфики на комплексните форми на външноикономическа дейност. Стратегически съюзи. Управление на взаимоотношенията.	4
<b>Част II. Научно – техническо и производствено сътрудничество</b>		
2	Трансфер на технологии	4
3	Промишлено коопериране и аутсорсинг	4
4	Виртуално сътрудничество	4
5	Управление на риска в международния бизнес	4
<b>Част III. Инвестиционно сътрудничество</b>		
6	Инженерингови договори	4
7	Инвестиционни проекти	4
8	Публично-частно партньорство	2

### МЕТОД / СТРАТЕГИЯ НА ПРЕПОДАВАНЕ:

Обучението се осъществява чрез комбинирането/допълването на:

- лекции;
- семинарни упражнения;
- дискусии;
- индивидуални задачи

Използват се слайдове, ППП, он-лайн източници, студентски доклади, конкретни казуси.

Необходимите ресурси за обучение са: дъска и тебешир, флип-чарт, мултимедия, шрайб-проектор, видео.

### САМОСТОЯТЕЛНА РАБОТА

**Всеки студент разработва казус (доклад) по зададена тема.**

Указания за структурата и обема на разработката се дават съвременно от преподавателя, водещ семинара.

### Критерии за оценка:

Проучване – богата и актуална информация	мах. 20 т.
Самостоятелни коментари, изводи, анализи,	20 т.
Качество на презентацията – демонстриране на знания, техника на представяне и др.	10 т.

За буквално четене на доклади, неспазване на указанията за разработване на казуса (доклада) и непредставяне на определената дата се отнемат до 10 точки.

### МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Компоненти на оценката	мах. точки
1. Разработване и защита на казус или доклад	50
2. Заключителен тест с открити въпроси	50
<b>Общо:</b>	<b>100</b>

Скала за оценка (100 %):

- 60-70% - Среден (3);
  - 71-80 % - Добър (4);
  - 81-90 % - Мн. Добър (5);
  - 91 % и повече – Отличен (6)
- Крайната оценка е по шестобалната система, минималната оценка за успешно приключване на обучението е “Среден (3)”. Съответствието на оценките с Европейската система за трансфер на кредит е следната:

Отличен /6/	Много добър /5/	Добър /4/	Среден /3/		Слаб /2/	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити както е по учебен план					Не се присъждат кредити	

### РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

**Дисциплината ще даде следните основни знания за:**

- Тенденциите в развитието на международната бизнес среда и тяхното въздействие върху международните бизнес операции

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3.-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_\_/\_\_\_\_; стр. \_\_\_\_/\_\_\_\_

6

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен

- Основните проблеми, с които се сблъскват мениджърите при осъществяване на комплексни бизнес операции на задгранични пазари.
- Регионалните характеристики на международните бизнес операции в различни отрасли и на отделни стокови пазари.
- Международните стратегически съюзи и партньорства и тяхната роля за реализацията на фирмената стратегия.

### **Обучението по дисциплината осигурява следните умения:**

- Прилагане на съвременни концепции за управление на международния бизнес в практически ситуации.
- Анализиране на поведението и разбиране на предизвикателствата пред международните компании
- Развитие на устните и писмените комуникационни умения и работа в екипи при подготовка и осъществяване на презентации.

Знанията и уменията по Международни бизнес операции – II част са необходими за подготовката на студентите като специалисти по международни икономически отношения и международен бизнес.

### **РЕКАПИТУЛАЦИЯ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ**

Вид на занятията/заеетостта	Общ хорариум	Хорариум, часа седмично	Извън-аудиторна заетост	Общо
1. Лекции	30	2	30	<b>60</b>
2. Семинарни	30	2	60	<b>90</b>
3. Лабораторни				
4. Практически				
5. Курсова работа				
6. Реферат				
7. Индивидуално задание				
8. Междинен изпит/тест				
9. Текуща оценка				
10. Изпит	писмен			
<b>Общо</b>	<b>60</b>	<b>4</b>	<b>90</b>	<b>150</b>

## ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

### А. ОСНОВНА

1. Василева А., Международен бизнес, УИ Стопанство, София, 2011
2. Боева Б., А. Василева, Публично частно партньорство- икономика, управление, предизвикателства, УИ Стопанство, София, 2009
3. Боева Б., Управление на проекти, УИ Стопанство, София, 2012
4. Каракашева, Л., Международен бизнес II част, Призма, София, 2011
5. Каракашева Л., Международни инвестиционни проекти, Призма, София, 2008
6. Кънев Е., Публично- частно партньорство, Изток- Запад, София, 2011

### Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА

1. Боева, Б., Корпоративно управление, Принсепс, В., 2002
2. Боева,Б. Международен мениджмънт, Стопанство, С.2004
3. Василева А., Международен бизнес и глобализация, НБМГ, София, 2010
4. Василева А., Съвременни форми на международен бизнес, НБМГ, София, 2010
5. Закон за концесиите.
6. Закон за обществените поръчки.
7. Закон за чуждестранните инвестиции.
8. Закон за ПЧП.
9. Bamford J., Mastering Alliance Strategy, Jossey-Bass, San Francisco, 2004
10. Culpan, R., Global Business Alliances: Theory and Practice, Westport, Conn.; London, Quorum, 2002.
11. Hughes, M., International Business : European Dimensions, Basingstoke : Palgrave, 2001
12. Hitt, M., R.D.Ireland, R.Hoskisson, Strategic Management, Competitiveness and Globalization, Thomson, South-Western, 2012
13. Rigsbee E., Developing strategic alliances, CRISP,US, 2000
14. Sherman A., Franchising and Licensing, AMACOM, NY, 2011

**СЪСТАВИЛИ:**

**(проф.д.ик.н Б.Боева / проф.д-р.А.Василева)**

**РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА:**

**( доц. д-р Иван Стойчев)**

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3.-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_\_/\_\_\_\_; стр. \_\_\_\_/\_\_\_\_

8

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен



**ДЕКАН НА ФАКУЛТЕТА:**

**(проф.д-р Антоанета Василева)**

Идентификация на статуса: **ОДНК\_7.1.3.-3/** Версия 01/Изменение \_\_\_\_/\_\_\_\_; стр. \_\_/\_\_

9

Ниво на достъп:  общодостъпен  за служебно ползване  поверителен  секретен